

REPUBLIKA HRVATSKA
PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA

GRAD RIJEKA

Poglavarstvo

O b r a z l o ž e n j e

Prijedloga odluke o provođenju produženog boravka i cjelodnevnog odgojno-obrazovnog rada u osnovnim školama Grada Rijeke

U članku 15. Zakona o osnovnom školstvu ("Narodne novine" broj 59/90, 26/93, 27/93, 29/94, 7/96, 59/01, 114/01, 69/03 – pročišćeni tekst i 76/05) propisano je da jedinice lokalne samouprave mogu utvrditi šire javne potrebe u osnovnom školstvu (produženi i cjelodnevni boravak učenika i drugi program osnovnog školstva od zajedničkog interesa), a za koje sredstva osiguravaju u svojem proračunu.

Važnost produženog boravka i cjelodnevnog odgojno-obrazovnog rada odavno je poznata riječkom školstvu. Cjelodnevna škola je budućnost koja je u Rijeci započela sedamdesetih godina prošlog stoljeća uvođenjem organizacijskih oblika produženog boravka, a osamdesetih godina i uvođenjem cjelodnevnog odgojno-obrazovnog rada. Ovo se može potkrijepiti visokim obljetnicama cjelodnevne nastave u našim školama: 2009. godine Osnovna škola Nikola Tesla proslavit će 30. obljetnicu cjelodnevne nastave, a 2010. godine Osnovna škola – Scuola elementare Gelsi. Ovi organizacijski oblici u našim osnovnim školama postali su jedan od razloga prepoznatljivosti Grada Rijeke jer se sustavno sufinanciraju iz gradskog proračuna od školske 1996./97. godine kad ih je prestalo sufinancirati nadležno Ministarstvo koji je bio i njihov osnivač do 2001. godine. U Smjernicama Poglavarstva Grada Rijeke uvijek se posebno naglašavalo sufinanciranje ovih oblika rada, jer se njihovim sufinanciranjem željelo poticati pozitivne promjene u osnovnim školama u gradu i omogućiti stvaranje škola zadovoljnih učenika, učitelja i roditelja. Naravno, u skladu s mogućnostima proračuna.

U razdoblju od školske 1996./97. do danas interes roditelja za produženi boravak i cjelodnevni odgojno-obrazovni rad kontinuirano se povećavao. Danas gotovo sve riječke osnovne škole imaju organiziranu barem jednu skupinu produženog boravka. Međutim, u porastu je i broj škola koje imaju organiziran još kvalitetniji oblik - cjelodnevni odgojno-obrazovni rad. Ovdje, moramo naglasiti da je današnja obitelj najčešće zajednica u kojoj oba roditelja (ili samohrani roditelj) najveći dio dana rade, a što im u tom vremenu onemogućava skrb nad djecom. Stoga, škola kao organizirana društvena ustanova, preuzima ulogu odgajanja i socijalne zaštite djece, organizacije njihovog slobodnog vremena i praćenja djece u vremenu dok roditelj obavlja svoje profesionalne obveze. Ovime, škola jača svoju odgojnu uz obrazovnu funkciju. Nastaju i novi zahtjevi za pažljivim planiranjem i programiranjem, uvođenjem novih sadržaja i načina rada. Grad Rijeka, prepoznao je potrebe današnjih obitelji i načina života i stoga je iz godine u godinu povećavao financijska sredstva za sufinanciranje ovih oblika rada u osnovnim školama.

Ostvarivanjem programa namijenjenim najmlađim građanima – djeci i mladima, ali i zahvaljujući opredjeljenju da ih potiče i sufinancira, Grad Rijeka stekao je status GRADA PRIJATELJA DJECE. Produženi boravak i cjelodnevni odgojno-obrazovni rad u školama, zasigurno su jedni od najznačajnijih, ako ne i najznačajniji takvi programi.

Međutim, sufinanciranje programa produženog boravka i cjelodnevne nastave iz Proračuna Grada Rijeke (jedne skupine po školi) su nerazmjerno pokrivali potrebe pojedinih škola, što je rezultiralo neujednačenim financijskim opterećenjem roditelja i vrlo različitim statusima pojedinih učitelja koji su program provodili. Nametnula se potreba promjene načina sufinanciranja s ciljem izjednačavanja statusa učitelja zaposlenih u produženom boravku i cjelodnevnoj nastavi s ostalim učiteljima razredne nastave u riječkim osnovnim školama, kao i ujednačavanja financijskog opterećenja roditelja. Ova potreba promjene utvrđena je i

Smjernicama Poglavarstva Grada Rijeke te je od tekuće školske godine izjednačen status zaposlenih učitelja koji provode ove programe s ostalim učiteljima u osnovnim školama.

U ovom materijalu predlažemo donošenje Odluke o provođenju produženog boravka i cjelodnevnog odgojno-obrazovnog rada u osnovnim školama grada Rijeke. Prije predlaganja ove Odluke iskazana je potreba izrade jedinstvenog Godišnjeg programa rada produženog boravka i organiziranog slobodnog vremena u cjelodnevnom odgojno-obrazovnom radu s ciljem njihovog ujednačavanja u svim školama, a koji bi definirao osnovne ciljeve i sadržaje programa, pedagoška načela, načine organizacije i oblike rada, materijalne uvjete, broj i uzrast polaznika, vrijeme organizacije rada, prehranu, kadrovske potrebe, radne zadatke i obveze učitelja, tjednu strukturu njihovog radnog vremena, pedagošku dokumentaciju i drugo. Prijedlog Godišnjeg programa rada produženog boravka i organiziranog slobodnoga radnog vremena u cjelodnevnom odgojno-obrazovnom radu (Privitak 2.) upućen je Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa 21. ožujka 2008. godine radi dobivanja njihove suglasnosti kako bi se takav odobreni program proslijedio školama radi njegove primjene.

Suglasnost Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa (Privitak 3.) na Godišnji program rada produženog boravka i organiziranog slobodnog vremena u cjelodnevnom odgojno-obrazovnom radu u osnovnim školama u gradu Rijeci zaprimljena je 10. lipnja 2008. godine (KLASA: 602-02/08-05/00012, URBROJ: 533-10-08-0004 od 3. lipnja 2008. godine). U dopisu Ministarstva istaknuto je da je Agencija za odgoj i obrazovanje dostavila svoje pozitivno stručno mišljenje (KLASA: 602-02/08-01/0068, URBROJ: 561-03/1-08-0 od 21. travnja 2008. godine) te zaključila da je riječ o kvalitetno i primjereno osmišljenim programima rada produženog boravka, kao i organiziranog slobodnog vremena. Izdvajamo samo dio iz njihovog zaključka: "Programi su u potpunosti u suglasju s ciljevima, zadaćama i smjernicama Hrvatskog nacionalnog obrazovnog standarda i prate Strategiju za izradbu i razvoj nacionalnog kurikulumu za predškolski odgoj, opće obrazovno i srednjoškolsko obrazovanje te su kvalitetno i detaljno osmišljeni. Zbog svega navedenog predlažemo da ih Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa odobri."

Osnovni ciljevi ovog Godišnjeg programa su sljedeći:

- omogućiti djetetu život ispunjen različitim sadržajima koji će povoljno utjecati na razvoj njegove/njezine cjelokupne osobnosti te individualnih i jedinstvenih potencijala,
- omogućiti razvoj djeteta kao socijalnog bića – tijekom cjelodnevnog boravka u školi, tj. razrednom odjelu, uz stalnu prisutnost socijalne interakcije što omogućuje razvoj i unapređenje socijalnih vještina djeteta,
- pripremiti dijete za daljnje obrazovanje i cjeloživotno učenje.

Radi važnosti i ujednačavanja provođenja ovih programa u osnovnim školama Grada Rijeke, statusa zaposlenih učitelja s ostalim učiteljima razredne nastave u riječkim osnovnim školama, kao i ujednačavanja financijskog opterećenja roditelja predlaže se donošenje Odluke o provođenju produženog boravka i cjelodnevnog odgojno-obrazovnog rada u osnovnim školama grada Rijeke.

U predloženoj Odluci (Privitak 1.) utvrđuje se sljedeće:

- članak 1.
definira sadržaj koji se odnosi na uređivanje provođenja produženog boravka i cjelodnevnog odgojno-obrazovnog rada u osnovnim školama na području Grada Rijeke, utvrđivanje njihova opsega, načina financiranja i mjerila za naplatu usluga.
- članak 2. - članak 13.
definira što je produženi boravak i cjelodnevni odgojno-obrazovni rad, uzrast polaznika, način ostvarivanja i organiziranja u skupine/razredne odjele te koji učenici ostvaruju prednost prilikom upisa u ove programe.
U članku 5. propisuje se da škole organiziraju produženi boravak i cjelodnevni odgojno - obrazovni rad uz prethodno odobrenje Poglavarstva Grada Rijeke.

- članak 14. – članak 15.
uređuje postupak utvrđivanja opsega produženog boravka i cjelodnevnog odgojno-obrazovnog rada, dostavljanje prijedloga škola za organiziranje skupina/razrednih odjela i broja učitelja razredne nastave za njihovu provedbu i davanje prethodnog odobrenja od strane Poglavarstva Grada Rijeke.
- članak 16. – članak 19.
utvrđuje sredstva za financiranje usluga škole i mjerila za naplatu usluge, propisuje da cijenu za roditelje utvrđuje Školski odbor i što cijena sadrži, u kojim se slučajevima cijena za roditelje smanjuje, osiguravanje sredstava za financiranje rada učitelja i način obračunavanja njihovih plaća.

Na kraju još jednom ističemo važnost provođenja produženog boravka i cjelodnevnog odgojno-obrazovnog rada u osnovnim školama na području grada Rijeke koji se organizira u 24 osnovne škole čiji je osnivač Grad i 2 osnovne škole drugih osnivača.

Produženi boravak omogućuje učenicima boravak u školi prije ili nakon redovne nastave s organiziranom prehranom i vannastavnim aktivnostima. **Cjelodnevni odgojno-obrazovni rad** predstavlja specifičan oblik, osmišljen kao kombinacija razredne nastave i organiziranog slobodnog vremena tijekom najmanje osam sati dnevno (u pravilu od 8,00 do 16,00 sati) koji uključuje i prehranu učenika.

Za svaku školsku godinu Poglavarstvo će utvrđivati opseg njihovog provođenja i odobravati školama broj skupina produženog boravka, broj razrednih odjela cjelodnevnog odgojno-obrazovnog rada i broj učitelja za provedbu, a sukladno osiguranim sredstvima u Proračunu. Međutim, najvažnije je da će roditelj-korisnik usluge plaćati cijenu usluge koja će uključivati samo troškove prehrane te troškove provođenja terenskih i izvanučioničkih aktivnosti.

Napominjemo da dio učenika slabijeg materijalnog statusa temeljem Odluke Gradskog vijeća kojom se uređuje socijalna skrb ostvaruje i pravo na pomoć za podmirenje troškova prehrane u produženom boravku (koji uključuje i cjelodnevni boravak) organiziran u osnovnim školama.

U tekućoj školskoj godini ovi programi rada provode se u **24 škola** u gradu Rijeci (od toga dvije privatne škole s pravom javnosti) u 74 formiranih skupina/razrednih odjela, i to: 3 škole imaju po jednu skupinu, 8 škola po dvije skupine, 6 škola po tri skupine, 4 škola po četiri skupine, 1 škola po pet skupina i 2 škole po osam skupina. Prema iskazanom interesu roditelja u **17 škola** organizirane su skupine **produženog boravka**, u **3 škole** razredni odjeli **cjelodnevnog odgojno-obrazovnog rada**, a u **4 škole mješovito** i skupine produženog boravka i razredni odjeli cjelodnevnog odgojno-obrazovnog rada.

Znači, ukupno su formirane **74 skupine**, od čega su **42 skupine produženog boravka** i **32 skupine cjelodnevnog odgojno-obrazovnog rada**. Programom je obuhvaćeno **1598 učenika/ca**, od čega je 1464 učenika/ca (91,6%) s prebivalištem na području grada Rijeke i 134 učenika/ca iz drugih jedinica lokalne samouprave (8,4%). Najviše učenika iz drugih jedinica lokalne samouprave polazi OŠ-SE Gelsi (46 uč.). Produženim boravkom obuhvaćeno je **978 učenika** (61,2%), a cjelodnevni odgojno-obrazovni rad pohađa **620 učenika** (38,8%). U Programe je uključeno najviše učenika prvih razreda, i to 551 učenik (34,5%). Slijede drugi razredi sa 471 učenikom (29,5%), pa treći razredi sa 342 učenika (21,4%) i konačno četvrti razredi sa 234 učenika (14,6%). **Sredstva za plaće i ostale naknade osiguravaju se u Proračunu Grada Rijeke za 72 učitelja.**

Specifičnost sufinanciranja Programa predstavlja povezanost uz školsku godinu, koja se proteže kroz dvije kalendarske godine. Iz tog razloga, ako se želi očuvati kontinuitet održavanja Programa, planiranje nužno obuhvaća dvije proračunske godine.

U Proračunu Grada Rijeke za 2008. godinu za plaće 72 učitelja osigurano je 7.500.000,00 kuna.

Vežano uz ove oblike odgojno-obrazovnog rada u novom **Državnom pedagoškom standardu osnovnoškolskog sustava odgoja i obrazovanja** ("Narodne novine" broj 63/08 od 02. lipnja 2008.) utvrđeno je da će se produženi boravak učenika urediti posebnim propisom kojeg će donijeti nadležni ministar, odnosno Ministarstvo u roku od šest mjeseci od dana njegova stupanja na snagu.

Prijedlog odluke o provođenju produženog boravka i cjelodnevnog odgojno-obrazovnog rada u osnovnim školama Grada Rijeke Poglavarstvo Grada Rijeke utvrdilo je na sjednici 20. lipnja 2008. godine te ga prosljeđuje Gradskom vijeću Grada Rijeke na razmatranje i usvajanje.

**Predsjednik Poglavarstva
mr.sc. Vojko Obersnel, v.r.**

Na temelju članka 15. Zakona o osnovnom školstvu ("Narodne novine" broj 59/90, 26/93, 27/93, 29/94, 7/96, 59/01, 114/01, 69/03 – pročišćeni tekst i 76/05) i članka 40. Statuta Grada Rijeke ("Službene novine" Primorsko-goranske županije broj 23/01, 4/02, 13/02, 3/05, 9/06, 17/06 – pročišćeni tekst, 8/07 i 44/07), Gradsko vijeće Grada Rijeke na sjednici _____2008. godine donijelo je

O D L U K U
o provođenju produženog boravka i
cjelodnevnog odgojno-obrazovnog rada u osnovnim školama Grada Rijeke

I. OPĆA ODREDBA

Članak 1.

Ovom Odlukom uređuje se provođenje produženog boravka i cjelodnevnog odgojno-obrazovnog rada u osnovnim školama (u daljnjem tekstu: škola) na području Grada Rijeke (u daljnjem tekstu: Grad) kao šire javne potrebe, utvrđivanje njihova opsega te načina financiranja i mjerila za naplatu usluge.

II. PRODUŽENI BORAVAK I CJELODNEVNI ODGOJNO-OBRAZOVNI RAD

Članak 2.

Godišnji program rada produženog boravka i organiziranog slobodnog vremena u cjelodnevnom odgojno-obrazovnom radu u Gradu Rijeci (u daljnjem tekstu: Godišnji program) čini sastavni dio ove Odluke i nije predmetom objave u "Službenim novinama" Primorsko-goranske županije.

Na Godišnji program iz stavka 1. ovoga članka Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa izdalo je suglasnost (KLASA: 602-02/08-05/00012; URBROJ: 533-10-08-0004 od 3. lipnja 2008. godine).

Članak 3.

Ciljevi programa rada i organizacije slobodnog vremena u produženom boravku i cjelodnevnom odgojno-obrazovnim odjelima su:

- omogućiti djetetu život ispunjen različitim sadržajima koji će povoljno utjecati na razvoj njegove/njezine cjelokupne osobnosti te individualnih i jedinstvenih potencijala,
- omogućiti razvoj djeteta kao socijalnog bića – tijekom cjelodnevnog boravka u školi, tj. razrednom odjelu, uz stalnu prisutnost socijalne interakcije što omogućuje razvoj i unapređenje socijalnih vještina djeteta,
- pripremiti dijete za daljnje obrazovanje i cjeloživotno učenje.

Članak 4.

Produženi boravak i cjelodnevni odgojno-obrazovni rad mogu organizirati škole koje imaju odgovarajući učionički i drugi prostor.

Članak 5.

Uz prethodno odobrenje Poglavarstva Grada (u daljnjem tekstu: Poglavarstvo), škole organiziraju produženi boravak i cjelodnevni odgojno-obrazovni rad za učenike od prvog do četvrtog razreda, u pravilu, sa svojem upisnog područja.

1. Produženi boravak

Članak 6.

Produženi boravak je organizirani boravak djece u školi prije ili nakon redovite, obvezne nastave i školskih aktivnosti, koji uključuje i prehranu.

Škola ostvaruje produženi boravak na temelju Godišnjeg programa iz članka 2. ove Odluke.

Članak 7.

Polaznici produženog boravka u formiranoj skupini su učenici iz više različitih razreda, koji polaze razrednu nastavu u jutarnjoj ili popodnevnoj smjeni.

Članak 8.

Trajanje dnevnog rada produženog boravka obuhvaća neposredni odgojno-obrazovni rad s učenicima u trajanju od 5 sati te vrijeme prihvata učenika. Za prihvata učenika škola je dužna organizirati dežurstvo učitelja.

Jedan sat programa produženog boravka traje 60 minuta.

Članak 9.

Polaznici produženog boravka uključuju se u produženi boravak na osnovi zahtjeva roditelja, i to za broj skupina koje odobri Poglavarstvo.

Prednost pri upisu u produženi boravak imaju učenici s upisnog područja škole prema sljedećem redu prvenstva:

1. učenik čija su oba roditelja zaposlena,
2. učenik zaposlenog samohranog roditelja,
3. učenik roditelja žrtava i invalida Domovinskog rata,
4. učenik iz obitelji s troje ili više djece školske dobi,
5. učenik s teškoćama u razvoju,
6. učenik uzet na uzdržavanje,
7. učenik roditelja koji prima dječji doplatak.

2. Cjelodnevni odgojno – obrazovni rad

Članak 10.

Cjelodnevni odgojno-obrazovni rad obuhvaća nastavu koja se ostvaruje tijekom dana s razdobljima organiziranog slobodnog vremena, koji uključuje i prehranu.

Škola ostvaruje cjelodnevni odgojno-obrazovni rad na način da nastavu provodi prema propisanome nastavnom planu i programu, a organizirano slobodno vrijeme na temelju Godišnjeg programa iz članka 2. ove Odluke.

Članak 11.

Polaznici razrednog odjela cjelodnevnog odgojno-obrazovnog rada su učenici razredne nastave koji polaze isti razred.

Članak 12.

Cjelodnevni odgojno-obrazovni rad obuhvaća ostvarivanje redovnog nastavnog plana i programa s promjenjivom organizacijom satnice te vrijeme prihvata učenika. Za prihvata učenika škola je dužna organizirati dežurstva učitelja.

Članak 13.

Polaznici se u cjelodnevno odgojno-obrazovni rad uključuju na osnovi zahtjeva roditelja prilikom upisa u školu, i to za broj razrednih odjela koje odobri Poglavarstvo.

Prednost pri upisu u cjelodnevni odgojno-obrazovni rad imaju učenici s upisnog područja škole prema redu prvenstva utvrđenom u članku 9. stavku 2. ove Odluke.

Učenici se organiziraju u razredne odjele prema potrebama nastave čiji broj utvrđuje Ured državne uprave u Primorsko-goranskoj županiji, Služba za društvene djelatnosti, Odsjek za prosvjetu i kulturu.

III. POSTUPAK UTVRĐIVANJA OPSEGA PRODUŽENOG BORAVKA I CJELODNEVNOG ODGOJNO-OBRAZOVNOG RADA

Članak 14.

Na poziv Grada - Odjela gradske uprave za odgoj i školstvo (u daljnjem tekstu: Odjel), škole su dužne dostaviti svoje prijedloge za organiziranje skupina učenika za pohađanje produženog boravka, redovnih razrednih odjela za cjelodnevno odgojno-obrazovni rad te broja učitelja razredne nastave za njihovu provedbu, na prethodno odobrenje Poglavarstvu.

Članak 15.

Nakon obrade prijedloga iz članka 14. ove Odluke, Odjel dostavlja Poglavarstvu prijedlog opsega odnosno broja skupina produženog boravka i razrednih odjela cjelodnevnog odgojno-obrazovnog rada u školama te broja učitelja razredne nastave potrebnih za njihovu provedbu.

Na temelju prijedloga iz stavka 1. ovoga članka, Poglavarstvo sukladno osiguranim sredstvima u Proračunu Grada daje prethodno odobrenje na:

- broj skupina produženog boravka u školama,
- broj razrednih odjela cjelodnevnog odgojno-obrazovnog rada u školama, i
- broj učitelja za provedbu.

Prethodno odobrenje iz stavka 2. ovoga članka Poglavarstvo daje do 31. srpnja za narednu školsku godinu.

IV. SREDSTVA ZA FINANCIRANJE USLUGA ŠKOLE I MJERILA ZA NAPLATU USLUGE

Članak 16.

Cijenu usluge za roditelja-korisnika usluge utvrđuje Školski odbor škole najkasnije do 31. srpnja za narednu školsku godinu.

Cijena usluge iz stavka 1. ovoga članka uključuje troškove prehrane te troškove provođenja terenskih i izvanučioničkih aktivnosti.

Škola s roditeljem - korisnikom usluge sklapa ugovor kojim se reguliraju međusobna prava i obveze.

Članak 17.

Cijena iz članka 16. ove Odluke, za roditelja-korisnika usluge smanjuje se kako slijedi:

- za iznos dnevnog troška prehrane, u slučaju kada učenik odsustvuje iz škole zbog bolesti, o čemu roditelj-korisnik usluge pravovremeno obavještava školu i dostavlja liječničku potvrdu,

- za iznos propisan odlukom Gradskog vijeća Grada kojom se uređuje socijalna skrb, za učenika koji ostvaruje pravo na pomoć za podmirenje troškova prehrane u produženom boravku.

Članak 18.

Roditelj-korisnik usluge plaća cijenu usluge na žiro račun škole.

Škola ispostavlja račun svakom roditelju-korisniku usluge najkasnije do 10. dana u tekućem mjesecu za prethodni mjesec, na temelju mjesečne evidencije o prisustvu učenika.

Roditelj-korisnik usluge dužan je platiti cijenu usluge na temelju računa iz stavka 2. ovoga članka najkasnije u roku od 8 dana od dana primitka računa.

Članak 19.

Sredstva za financiranje rada učitelja koji izvodi program produženog boravka i cjelodnevnog odgojno-obrazovnog rada (jednog učitelja po razrednom odjelu) osiguravaju se u Proračunu Grada.

Plaće, naknade i druge prihode učitelja iz stavka 1. ovoga članka obračunava škola sukladno općim aktima odnosno kolektivnom ugovoru za zaposlenike u osnovnoškolskim ustanovama.

V. ZAVRŠNA ODREDBA

Članak 20.

Ova Odluka stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Službenim novinama" Primorsko-goranske županije.